

Annotation. *The article is devoted to the actualization of problems of development of career competence of future specialists in design, developing graduates modern professional schools and design colleges ideas about professional success.*

Keywords: *design, designer, career, professional career, career competence.*

УДК 37.015.31: 17.022.1: 373.5:7

Ковальчук В. І.,
*доктор педагогічних наук, доцент,
професор кафедри методики навчання
і управління навчальними закладами
Національного університету біоресурсів
і природокористування України, м. Київ*

ТЕНДЕНЦІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОЇ СИСТЕМИ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

Анотація. *Статтю присвячено осмисленню важливих аспектів проблеми інноваційного розвитку навчальних закладів у контексті трансформацій мистецької освіти; у виразнюється сутність категорії «інноваційний розвиток загальноосвітнього навчального закладу»; виділяються основні напрями державної освітньої політики; визначаються соціокультурні чинники, що дають змогу чітко сформулювати цілі й завдання розвитку сучасної освіти, сутнісні обриси інноваційної школи; пропонується альтернативна класифікація освітніх інновацій; уточнюється мета та механізми інноваційного розвитку системи мистецької освіти.*

Ключові слова: мистецька освіта, інновація, інноваційний розвиток, загальноосвітній навчальний заклад, освітня інновація, механізми інноваційного розвитку мистецької освіти.

Постановка проблеми, її зв'язок із важливими завданнями. Прогрес мистецької освітньої галузі детермінується процесами розвитку культури, мистецтва, науки, економіки, політики і техніки. В умовах трансформації системи мистецької освіти особливо помітним є вплив інтегральних політико-економічних, соціокультурних і науково-технічних факторів, що відображаються в таких тенденціях: **глобалізація** – передбачає глобальну інформатизацію суспільства і лібералізацію світової економіки. Всебічна інформатизація ініціює формування інформаційно-комунікаційного середовища, забезпечуючи його загальну доступність шляхом використання засобів та інформаційних технологій. Означені засоби сприяють здобуттю, збереженню, трансформації опанованої інформації, творчому використанню в житті, навчанні та професійній діяльності. Для вирішення завдань долучення сучасної людини до вільного доступу й опрацювання інформації, а також широкої комунікації в глобальній мережі, посилено роль освіти на основі опанування і використання інформаційних технологій в освітньому процесі; **відкритість** – пов'язана з процесами масової соціальної та міжкультурної комунікації, відкритості нового знання і нових технологій, нових поглядів і нової культури, нових умов життя й діяльності, нових способів спілкування й засобів реалізації творчого потенціалу. Така відкритість на планетарному рівні приводить до діалогічних форм стосунків між західною та східною цивілізаціями, вільного розвитку й вільного

вибору будь-якої форми самореалізації конкретної культури (релігійної, етнічної та тощо). Вимагає активного застосування в освітній практиці і опанування діалогічних і комунікативних технологій. Відповідно посилюється потреба в розробленні нових соціальних і комунікативних технологій та застосуванні їх у широкій освітній практиці; **невизначеність** – вимагає від сучасної людини готовності до швидких змін у житті й діяльності, виникненні нових проблем або несподіваних обставин.

Отже, умови життя окремої людини характеризують як умови невизначеності, що стимулюють прийняття самостійних рішень, вибору навчальної стратегії і стратегії поведінки, способу життя, розуміння цінностей і сенсу всього, що відбувається у світі, розуміння своїх можливостей і способів самореалізації. Ситуація невизначеності вимагає життєвого, особистісного та професійного самовизначення людини, вміння вирішувати соціальні та професійні проблеми, прагнення підвищувати рівень своєї освіти і професіоналізму упродовж життя. Мистецтво й освіта поступово перетворюються на потужний фактор зміни всього суспільства й окремої людини, що забезпечує її мобільність, інтеграцію в різні соціальні групи, сприяє оволодінню й розвитку інформаційних, соціальних, комунікативних технологій, активному їх застосуванню в практиці мистецької освіти.

Перед навчальними закладами постала необхідність забезпечити високу якість освітніх результатів без особливих фінансових вкладень з боку держави. Механізмом успішного виконання такого завдання вбачаємо активне впровадження новітніх – «проривних» методів і технологій у систему мистецької освіти. При цьому інноваційний розвиток мистецької

школи розглядаємо як дієвий фактор перспективного функціонування навчального закладу, що підтверджується численними положеннями державних документів і праць науковців. Зокрема в Білій книзі національної освіти України вказано, що «імплементация освітніх інновацій є запорукою конкурентоспроможності національної освіти, її здатності формувати людину освічену, з інноваційним способом мислення» [2].

Основні напрями державної освітньої політики передбачають: створення інформаційного (мережевого) суспільства на базі інформаційно-комунікаційних технологій; стимулювання використання результатів наукових досліджень і розробок для інноваційного розвитку економіки; розвиток інтелектуального потенціалу нації шляхом забезпечення конкурентоспроможності мистецької освіти, модернізації культурної політики, сприяння соціальній і громадянській активності особистості. Серед пріоритетів реформування шкільної освіти – розроблення і здійснення освітніх інновацій, які покликані оновити зміст, форми, методи, засоби, технології навчання, виховання і управління.

Однак, суперечливий процес політичних, соціальних і економічних перетворень, що відбувається в Україні, розвиток ринкової економіки, створення громадянського суспільства й зростання демократичних перетворень означили перед системою мистецької освіти низку проблем, вирішення яких здійснюється в умовах кризи економічного виробництва, інтенсивної соціальної стратифікації, перегляду ціннісних засад суспільства.

Аналіз досліджень і публікацій із проблеми, виокремлення невирішених частин. Генезис освітніх і педагогічних інновацій у вітчизняній і зарубіжній

педагогіці кінця ХХ – початку ХХІ ст. свідчить про те, що велика група науковців приділила даній проблемі достатню увагу. Зокрема, її *філософський* аспект розробляли В. П. Андрущенко, Б. С. Гершунський, І. А. Зязюн, В. Г. Кремень, В. С. Лутай, В. П. Цикін та ін.; *соціологічний* – М. В. Удальцов, Н. Б. Шуст та ін.; *управлінський* – В. І. Бондар, Л. М. Ващенко, А. С. Гальчинський, Л. І. Даниленко, Г. В. Єльнікова, П. Н. Завлін, Л. М. Калініна, В. М. Князєв, В. В. Крижко, В. І. Маслов, Л. Е. Мінделі, М. Мескон, С. М. Ніколаєнко, Є. М. Павлютенко, Н. С. Погрібна, М. Портер, А. І. Пригожин, Р. А. Фатхутдінов, Ф. І. Хміль, Ф. Хедоурі та ін.; *педагогічний* – К. Ангеловські, Ю. К. Бабанський, В. П. Беспалько, І. Д. Бех, І. М. Богданова, Л. М. Ващенко, Л. І. Даниленко, І. М. Дичківська, О. Г. Козлова, В. І. Луговий, В. М. Мадзігон, Л. А. Машкіна, В. Ф. Паламарчук, І. П. Підласий, О. В. Попова, М. М. Поташник, О. М. Подимова, Е. Роджерс, О. Я. Савченко, Г. І. Селевко, В. О. Сластьонін, О. В. Сухомлинська, А. В. Хуторський, Н. Р. Юсуфбекова, І. С. Якиманська; *андрологічний* – Н. В. Василенко, В. В. Олійник, О. М. Пехота, Н. Г. Протасова, С. О. Сисоєва, Т. М. Сорочан, Т. І. Сущенко, Л. Л. Хоружа та ін.; *порівняльної педагогіки* – Н. В. Абашкіна, З. О. Малькова, Л. П. Пуховська та ін.; *психологічний* – О. І. Глузман, Л. М. Карамушка, С. І. Максименко, С. І. Подмазін, В. А. Семиченко та ін.; *технологічний* – А. І. Берг, В. Ю. Биков, А. М. Гуржій, Н. В. Морзе й ін.

У дослідженнях українських учених [3]; [4]; [5]; [7] [8]; [10]; [11]; наголошено, що традиційна система освіти, яка утворилася в минулому, вже не відповідає вимогам сьогодення, епохи становлення постіндустріальної цивілізації. Існуюча система

мистецької освіти не спроможна розв'язати суперечності між постійно змінним обсягом інформації та вимогами до цілісної підготовки особистості, між установкою на вузьку спеціалізацію та потребою в цілісному системному баченні світу, між традиційною освітою, розрахованою на відносно стабільну ситуацію і стрімко змінюваним соціальним світом, у якому живе нинішнє молоде покоління.

Формування мети статті висвітлити найбільш значущі аспекти проблеми інноваційного розвитку навчальних закладів в контексті трансформацій мистецької освіти. Досягнення означеної мети вирішується такими завданнями: увиразнити сутність категорії «інноваційний розвиток загальноосвітнього навчального закладу»; виокремити основні напрями державної освітньої політики; визначити соціокультурні чинники, що дають змогу чітко сформулювати цілі й завдання розвитку сучасної мистецької освіти, сутнісні обриси інноваційної школи; уточнити мету і механізми інноваційного розвитку системи мистецької освіти.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих результатів. У «Національній стратегії розвитку освіти в Україні на 2012-2025 роки» сформульовано основні стратегічні напрями її поступу: удосконалення нормативно-правової бази освіти, оновлення змісту освіти, перехід до компетентнісної парадигми освіти, створення системи національного виховання, забезпечення соціальних гарантій працівникам освіти, розвиток державно-громадського управління освітою, поліпшення фінансового забезпечення галузі.

У загальній середній освіті передбачено здійснення оптимізації шкіл, підвищення ефективності навчально-

виховного процесу, механізму моніторингу виконання державного освітнього стандарту [6].

Водночас сучасний стан шкільної освіти і зокрема мистецької її складової, темпи та змістовність перетворень не повною мірою задовольняють потреби особистості, держави та суспільства. Це вимагає радикального оновлення сучасної мистецької школи.

Мета державної освітньої політики передбачає створення умов для розвитку особистості і творчої самореалізації кожного громадянина України, виховання покоління людей, які будуть ефективно працювати і навчатися впродовж життя, зберігати й примножувати цінності національної культури і громадянського суспільства, розвивати й зміцнювати незалежну, демократичну та правову Державу як невід'ємну складову європейської та світової спільноти.

Пріоритетні напрями державної політики в галузі мистецької освіти охоплюють: особистісну орієнтацію; формування національних і загальнолюдських цінностей; створення для громадян рівних можливостей для здобування освіти; постійне підвищення якості, оновлення змісту та форм організації навчально-виховного процесу; розвиток системи безперервної мистецької освіти та навчання впродовж життя; розширення україномовного освітнього мистецького простору; забезпечення економічних і освітніх гарантій для професійної самореалізації педагогічних, науково-педагогічних працівників, підвищення їхнього соціального статусу; запровадження освітніх інновацій, інформаційних технологій; створення індустрії сучасних засобів навчання й виховання, повне забезпечення ними навчальних закладів; створення ринку освітніх послуг та його науково-методичне забезпечення; інтеграцію української мистецької освіти у європейський та світовий освітній простір.

Отже, в умовах реформування системи мистецької освіти в Україні її інноваційний розвиток має стати головною соціальною стратегією державної політики.

Як соціальна категорія інноваційний розвиток загальноосвітнього навчального закладу акумулює в собі основні засади державної освітньої політики на сучасному етапі і відображає головні стратегічні напрями змін у мистецькій освіті щодо її нової якості. До суспільних чинників, які визначають цілі та завдання розвитку сучасної школи, сутнісні обриси її інноваційного розвитку відносять: перехід від індустріального суспільства до постінформаційного, глобалізацію, індивідуалізацію культури, прискорення науково-технічного прогресу. Школа має давати адекватну відповідь сучасним викликам, а тому все більш нагальною стає необхідність її інноваційної трансформації.

З різною інтенсивністю інноваційні педагогічні процеси відбуваються в усьому світі. Їх ефективність залежить від скоординованості науково-педагогічного обґрунтування нової освітньої політики.

Зростання інноваційної активності, накопичення теоретичних напрацювань і практичного досвіду зумовили необхідність класифікації педагогічних інновацій. Так, К. Ангеловські [1] класифікує їх за галуззю застосування; О. Г. Козлова – за типами, обсягом перетворень, об'єктом, соціальними наслідками, інноваційним потенціалом, принципом ставлення до попереднього; О. В. Попова – за рівнем релевантності, за сферою здійснення, за масштабами перетворень, за способом створення, за рівнем глибини і повноти, за відношенням до свого попередника, за способом здійснення, за характером походження; Л. І. Даниленко – за масштабом та видами освітньої діяльності. Розроблена класифікація Л. І. Даниленко

розширила погляд на «життєвий цикл» інновації і розкрила такі її етапи, як: народження (генерування) інноваційної освітньої ідеї; розробка інновації (проект, технологія, система); визначення її сутності та структури, змістове наповнення; первинна експертиза інновації, яка є переважно теоретичною; експерименти різного рівня (всеукраїнський, обласний); експертиза результатів експерименту, яка відбувається переважно у формі обговорення і наукового аналізу отриманих проміжних результатів; апробація результатів експерименту; експертиза апробованих результатів; освоєння інновації та її впровадження; розповсюдження інновації; збереження інновації та поширення на всю систему освіти чи її складову; перехід інновації у традицію або норму – стандартизація інновації.

Для систематизації освітніх інновацій використовують різні підходи. Так, російський дослідник А. В. Хуторський [12] пропонує найбільш вдалу, на нашу думку, класифікацію освітніх інновацій:

1. *Відносно структурних елементів освітніх систем*: нововведення у цілепокладанні; завданнях; змісті освіти і виховання; формах, методах, прийомах, технологіях навчання; у засобах навчання та освіти; системі діагностики, контролі, оцінці результатів тощо.

2. *Залежно від особистого становлення суб'єктів освіти*: в галузі розвитку певних здібностей учнів і педагогів, у сфері розвитку їх знань, умінь, навичок, способів діяльності, компетентності тощо.

3. *За напрямками педагогічного застосування*: в навчальному процесі, навчальному курсі, освітній галузі, на рівні системи навчання, на рівні системи освіти, в управлінні освітою.

4. *За типом взаємодії учасників педагогічного процесу*: в колективному навчанні, груповому навчанні, тьюторстві, репетиторстві, сімейному навчанні тощо.

5. *За функціональними можливостями:* нововведення-умови, які забезпечують оновлення освітнього середовища, соціокультурних умов тощо), нововведення-продукти (педагогічні засоби, проекти, технології тощо), управлінські нововведення (нові рішення в структурі освітніх систем та управлінських процедурах, що забезпечують їх функціонування).

6. *За способами здійснення:* планові, систематичні, періодичні, стихійні, спонтанні, випадкові.

7. *За масштабом поширення:* в діяльності одного педагога, методичного об'єднання педагогів, у школі, групі шкіл, регіоні, на федеральному рівні, на міжнародному рівні тощо.

8. *За соціально-педагогічною вагою:* в освітніх установах певного типу, для конкретних професійно-типологічних груп педагогів.

9. *За обсягом новаторських заходів:* локальні, масові, глобальні тощо.

10. *За ступенем передбачуваних перетворень:* коригувальні, модифікуючі, радикальні, революційні.

Як бачимо, в багатьох випадках одна і та ж інновація може мати декілька характеристик та відноситися до тієї чи іншої групи.

Таким чином, завдання переходу від традиційної до нової школи є актуальною тенденцією розвитку системи мистецької освіти, що уможлиблюється за умови інноваційного розвитку ЗНЗ. Ми розглядаємо інноваційний розвиток загальноосвітнього навчального закладу як процес керованих інноваційних змін педагогічної системи школи, всіх її компонентів (освітнього, дидактичного, виховного, управлінського, матеріально-технічного тощо) та їхніх структурних елементів, які приводять до якісно нового рівня освітньої діяльності, суттєво поліпшують результати

діяльності загальноосвітнього навчального закладу та його конкурентоспроможність.

Метою інноваційного розвитку освіти є визначення умов та механізмів їх досягнення, які:

- забезпечать якісні зміни в системі мистецької освіти та освітніх середовищах для надання можливостей людині багатогранно розвиватися як духовній, творчій і здоровій особі, відповідно до вимог сучасного розвитку регіону;

- створюють умови для зацікавленої участі суспільства в розвитку системи мистецької освіти;

- враховуватимуть соціокультурні запити різних груп населення;

- сприятимуть ефективному, конкурентно-здатному і стійкому соціально-економічному розвитку України;

- відповідатимуть тенденціям розвитку сучасної України як провідного учасника глобальних відносин у світі.

Системні інноваційні зміни загальноосвітнього навчального закладу, що забезпечуватимуть доступність, якість, неперервність надання освітніх послуг і привабливість мистецької освіти повинні відбуватися на основі принципів інноваційного розвитку:

- принцип випереджувального розвитку мистецької освіти (як адекватна відповідь на запити, обумовлені напрямами соціально-економічного розвитку України (що означає мобільну переорієнтацію системи мистецької освіти на підготовку людини до життя в швидко змінних умовах інтенсивного розвитку соціальних і економічних процесів і нової якості життя, готової оперативно запропонувати свою участь, відповідаючи на запити суспільства і ринку праці);

- принцип проектування інноваційного розвитку (підходи до інновацій повинні бути інноваційними для

системи мистецької освіти; що допускає розробку та реалізацію новітніх проектів);

- принцип відвертості мистецької освіти і суспільної участі (досягнення суспільної згоди, на основі якої влада, суспільство, бізнес, громадські організації і професійно-педагогічне співтовариство приймають на себе зобов'язання по сумісному просуванню в Україні інноваційних освітніх процесів; досягнута суспільна згода дозволить побудувати конструктивні взаємовигідні відносини всіх суб'єктів, що забезпечить необхідні зміни в мистецькій освіті);

- принцип безперервності мистецької освіти (безперервна мистецька освіта людини протягом всього його життя є чинником мобільності суспільства, його готовності до прогнозованих змін);

- принцип стратегічного інвестування (головною конкурентною якістю людини стають його знання і компетенції, соціальна та професійна мобільність, уміння ініціювати або підтримувати інноваційні технології виробництва та управління, прогресивні процеси соціального розвитку, активно включатися в їх реалізацію);

- принцип інноваційності освітнього мистецького середовища (будучи одним із основних суб'єктів освітнього середовища, освітні установи та організації стають активними учасниками багатообразних взаємодій, що неодмінно привносить в їх діяльність нові риси) [9];

- випереджувального розвитку мистецької освіти, системності інноваційного розвитку загальноосвітнього навчального закладу, відкритості мистецької освіти, інноваційності навчально-виховного процесу та ін. Для того, щоб педагогічна інновація увійшла в масову практику, вона повинна отримати розповсюдження. Розповсюдження нововведень – важлива складова

інноваційного процесу, який є процесом розвитку системи мистецької освіти за рахунок створення, розповсюдження та освоєння інновацій.

Інноваційний процес – циклічний, проходить певні стадії: виявлення потреби в змінах (виявлення проблеми) – розробка ідеї розв’язання проблеми – розробка способу розв’язання проблеми – апробація та експертиза інновації – розповсюдження інновації – її освоєння – інституалізація інновації.

Висновки дослідження і перспективи подальших розвідок з напрямку. Інноваційний розвиток ЗНЗ характеризує постійний пошук і впровадження нових змісту, форм, методів і засобів навчання, виховання й управління; розгортання експериментальної науково-дослідної роботи, націленої на розробку і впровадження освітніх інновацій, спрямованих на якісне покращення освітнього процесу, і результати, що відображаються в удосконалених чи нових освітніх складових (мета, зміст, структура, форми, методи, засоби, результати), освітніх технологіях (дидактичні, виховні, управлінські), наукових і науково-методичних розробках, технічних засобах, нормативно-правових документах, що регламентують діяльність навчальних закладів і установ освіти та їх відносини з іншими установами.

Сьогодні існує стійка потреба суспільства в становленні і розвитку інноваційних шкіл, які розробляють нові форми і способи освіти для дітей, що мають навчальні проблеми в рамках стандартному навчального процесу. В умовах інноваційних шкіл у таких дітей з'являється ситуація вибору певного типу освіти, найбільш адекватної їх освітнім потребам.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ангеловски К. Учителя и инновации / К. Ангеловски. – М. : Просвещение, 1991. – 159 с.
2. Біла книга національної освіти України / Т. Ф. Алексеєнко, В. М. Аніщенко, Г. О. Балл (та ін.); за заг. ред. акад. В. Г. Кременя; НАПН України. – К. : Інформ. система, 2010. – 324 с.
3. Ващенко Л. М. Управління інноваційними процесами в загальній середній освіті регіону: монографія / Л. М. Ващенко – К. : Видавниче об'єднання «Тираж», 2005.– 380 с.
4. Даниленко Л. І. Теоретико-методичні засади управління інноваційною діяльністю в загальноосвітніх навчальних закладах: автореф. дис... д-ра пед. наук: 13.00.01.- К. : Інститут педагогіки АПН України, 2005 – 47 с.
5. Енциклопедія освіти / Академія педагогічних наук України; гол. ред. В. Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
6. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2025 роки – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу:
<http://www.mon.gov.ua/images/files/news/12/05/4455.pdf>.
– Заголовок з екрану.
7. Освітній менеджмент : навч. посіб. / за ред. Л. Даниленко, Л. Карамушки. – К. : Шкільний світ, 2003. – 400 с.
8. Савченко О. Я. Державні стандарти шкільної освіти і управління інноваційним процесом / О. Я. Савченко – К. : Педагогічна думка, 2001. – 156 с.
9. Сірий Є. В. Інноваційний розвиток освіти в Україні: розгортання проблеми та засадничі орієнтири / Є. В. Сірий [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу:

<http://www.socd.univ.kiev.ua/sites/default/files/library/lopen/aktprob.11.65.pdf>. – Заголовок з екрану.

10. Сухомлинська О. В. Історико-педагогічний процес: нові підходи до загальних проблем / О. В. Сухомлинська. – К. : «Педагогічна думка», 2003. – 68 с.

11. Феномен інновації: освіта суспільство, культура / за ред. В. Г. Кременя. – К. : Педагогічна думка. – 2008. – 472 с.

12. Хуторской А. В. Педагогическая инноватика – рычаг образования / А. В. Хуторской: [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://eidos.ru/journal> – Заголовок з екрану.

REFERENCES

1. Anhelovsky K. Uchytelya y ynnovatsyy / K. Anhelovsky. – М. : Prosveshchenye, 1991. – 159 s.

2. Bila knyha natsional'noyi osvity Ukrayiny / Т. F. Aleksyeyenko, V. M. Anishchenko, Н. О. Ball (ta in.); za zah. red. akad. V. H. Kremenya; NAPN Ukrayiny. – К. : Inform. systema, 2010. – 324 s.

3. Vashchenko L. M. Upravlinnya innovatsiynymy protsesamy v zahal'niy seredniy osviti rehionu: monohrafiya / L. M. Vashchenko – К. : Vydavnyche ob"yednannya «Tyrazh», 2005. – 380 s.

4. Danylenko L. I. Teoretyko-metodychni zasady upravlinnya innovatsiynoyu diyal'nisty v zahal'noosvitnikh navchal'nykh zakladakh: avtoref. dys... d-ra ped. nauk: 13.00.01.- К. : Instytut pedahohiky APN Ukrayiny, 2005 – 47 s.

5. Entsyklopediya osvity / Akademiya pedahohichnykh nauk Ukrayiny; hol. red. V. H. Kremen'. – К. : Yurinkom Inter, 2008. – 1040 s.

6. Natsional'na stratehiya rozvytku osvity v Ukrayini na 2012-2025 roky – [Elektronnyy resurs]. – Rezhym

dostupu do resursu:

<http://www.mon.gov.ua/images/files/news/12/05/4455.pdf>.

– Zaholovok z ekranu.

7. Osvitniy menedzhment : navch. posib. / za red. L. Danylenko, L. Karamushky. – K. : Shkil'nyy svit, 2003. – 400 s.

8. Savchenko O. Ya. Derzhavni standarty shkil'noyi osvity i upravlinnya innovatsiynym protsessom / O. Ya. Savchenko – K. : Pedahohichna dumka, 2001. – 156 s.

9. Siryy Ye. V. Innovatsiynyy rozvytok osvity v Ukraini: rozhortannya problemy ta zasadnychi oriyentiry / Ye. V. Siryy [Elektronnyy resurs] – Rezhym dostupu do resursu:

<http://www.socd.univ.kiev.ua/sites/default/files/library/elop/en/aktprob.11.65.pdf>. – Zaholovok z ekranu.

10. Sukhomlyns'ka O. V. Istoryko-pedahohichnyy protses: novi pidkhody do zahal'nykh problem / O. V. Sukhomlyns'ka. – K. : «Pedahohichna dumka», 2003. – 68 s.

11. Fenomen innovatsiyi: osvita suspil'stvo, kul'tura / za red. V. H. Kremenya. – K.: Pedahohichna dumka.– 2008.– 472 s.

12. Khutorskoy A. V. Pedahohycheskaya ynnovatyka – tychah obrazovanyya / A. V. Khutorskoy: [Elektronnyy resurs] – Rezhym dostupu do resursu: <http://eidos.ru/journal> – Zaholovok z ekranu.

Ковальчук В. И. Тенденции инновационного развития отечественной системы художественного образования.

Аннотация. Стаття посвящена осмыслению важных аспектов проблемы инновационного развития учебных заведений в контексте трансформаций художественного образования; уточнению сущности понятия «инновационное развитие»

общеобразовательного учебного заведения». Автор выделяет основные направления образовательной политики; определяет социокультурные факторы, которые дают возможность четко сформулировать цели и задачи развития современного образования, сущностные очертания инновационной школы; систематизирует классификации образовательных инноваций; уточняет цель и механизмы инновационного развития системы художественного образования.

Ключевые слова: художественное образование, инновация, инновационное развитие, общеобразовательное учебное заведение, образовательная инновация, механизмы инновационного развития художественного образования.

Kovalchuk V. I. Trends in innovative development of the domestic system of artistic education.

Annotation. *The article is devoted to understanding the important aspects of the problem of innovative development of educational institutions in the context of the transformation of art education; to clarify the essence of the concept "innovative development of the comprehensive educational establishments". The author distinguishes the main directions of educational policy; identifies socio-cultural factors, which give the ability to clearly articulate goals and objectives for the development of modern education, the essential outlines of innovative schools; systematizes the classification of educational innovations; clarifies the purpose and mechanisms of innovative development of system of art education.*

Keywords: *art education, innovation, innovative development, educational institution, educational innovation, mechanism innovation development of art education.*